

POSTANOWIENIE

Dnia 26 marca 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Maria Szczepaniec

na posiedzeniu bez udziału stron w dniu 26 marca 2024 r.

w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej

w sprawie dyscyplinarnej X.Y. sędziego Sądu Okręgowego w W. obwinionego o to, że:

1. w dniu 6 września 2021 r. w W. jako funkcjonariusz publiczny, sędzia, członek składu orzekającego w sprawie o sygnaturze akt [...] Sądu Okręgowego w W., przekraczając swoje uprawnienia, podjął działania kwestionujące istnienie stosunku służbowego sędziego Sądu Okręgowego w W. X.Y.1 skuteczność jego powołania i umocowanie konstytucyjnego organu Rzeczypospolitej Polskiej jakim jest Krajowa Rada Sądownictwa, poprzez sporządzenie na piśmie i przedstawienie Prezesowi Sądu Okręgowego w W. oświadczenia o odmowie wykonywania czynności orzeczniczych w jednym składzie Sądu razem z sędzią X.Y.1 w oparciu tylko o kwestionowanie istnienia stosunku służbowego sędziego X.Y.1 skuteczności jego powołania i umocowania konstytucyjnego organu Rzeczypospolitej Polskiej jakim jest Krajowa Rada Sądownictwa, działając w ten sposób na szkodę interesu publicznego w postaci prawidłowego funkcjonowania wymiaru sprawiedliwości, wyczerpując również znamiona umyślnego przestępstwa ściganego z oskarżenia publicznego z art. 231 § 1 k.k., to jest o czyn z art. 107 § 1 pkt 3 ustawy z 27 lipca 2001 r. Prawo o ustroju sądów powszechnych;

2. w dniu 3 września 2021 r. w W. jako funkcjonariusz publiczny, sędzia, członek składu orzekającego w sprawie o sygnaturze akt [...] Sądu Okręgowego w W., przekraczając swoje uprawnienia, podjął działania kwestionujące istnienie stosunku służbowego sędziego Sądu Okręgowego w W. X.Y.1 skuteczność jego powołania i umocowanie konstytucyjnego organu Rzeczypospolitej Polskiej jakim jest Krajowa Rada Sądownictwa, poprzez sporządzenie na piśmie i przedstawienie

Prezesowi Sądu Okręgowego w W. oświadczenia o odmowie wykonywania czynności orzeczniczych w jednym składzie Sądu razem z sędzią X.Y.1 w oparciu tylko o kwestionowanie istnienia stosunku służbowego sędziego X.Y.1 skuteczności jego powołania i umocowania konstytucyjnego organu Rzeczypospolitej Polskiej jakim jest Krajowa Rada Sądownictwa, działając w ten sposób na szkodę interesu publicznego w postaci prawidłowego funkcjonowania wymiaru sprawiedliwości, wyczerpując również znamiona umyślnego przestępstwa ściganego z oskarżenia publicznego z art. 231 § 1 k.k., to jest o czyn z art. 107 § 1 pkt 3 ustawy z 27 lipca 2001 r. Prawo o ustroju sądów powszechnych;

postanowił:

na podstawie art. 17 § 1 pkt 9 k.p.k. w zw. z art. 128 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. Prawo o ustroju sądów powszechnych (dalej: u.s.p.) postępowanie dyscyplinarne wobec X.Y. sędziego Sądu Okręgowego w W., odnośnie zarzucanych mu czynów umorzyć, a kosztami postępowania dyscyplinarnego obciążyć Skarb Państwa.

UZASADNIENIE

Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego Sędziów Sądów Powszechnych Michał Lasota we wniosku o rozpoznanie sprawy dyscyplinarnej z dnia 20 lutego 2022 r., sygn. akt [...], skierowanym do Sądu Najwyższego – Izby Dyscyplinarnej, zarzucił obwinionemu sędziemu Sądu Okręgowego w W. X.Y. to, że:

1. w dniu 6 września 2021 r. w W. jako funkcjonariusz publiczny, sędzia, członek składu orzekającego w sprawie o sygnaturze akt [...] Sądu Okręgowego w W., przekraczając swoje uprawnienia, podjął działania kwestionujące istnienie stosunku służbowego sędziego Sądu Okręgowego w W. X.Y.1 skuteczność jego powołania i umocowanie konstytucyjnego organu Rzeczypospolitej Polskiej jakim jest Krajowa Rada Sądownictwa, poprzez sporządzenie na piśmie i przedstawienie Prezesowi Sądu Okręgowego w W. oświadczenia o odmowie wykonywania czynności orzeczniczych w jednym

składzie Sądu razem z sędzią X.Y.1 w oparciu tylko o kwestionowanie istnienia stosunku służbowego sędziego X.Y.1 skuteczności jego powołania i umocowania konstytucyjnego organu Rzeczypospolitej Polskiej jakim jest Krajowa Rada Sądownictwa, działając w ten sposób na szkodę interesu publicznego w postaci prawidłowego funkcjonowania wymiaru sprawiedliwości, wyczerpując również znamiona umyślnego przestępstwa ściganego z oskarżenia publicznego z art. 231 § 1 k.k., to jest o czyn z art. 107 § 1 pkt 3 ustawy z 27 lipca 2001 r. Prawo o ustroju sądów powszechnych;

2. w dniu 3 września 2021 r. w W. jako funkcjonariusz publiczny, sędzia, członek składu orzekającego w sprawie o sygnaturze akt [...] Sądu Okręgowego w W., przekraczając swoje uprawnienia, podjął działania kwestionujące istnienie stosunku służbowego sędziego Sądu Okręgowego w W. X.Y.1 skuteczność jego powołania i umocowanie konstytucyjnego organu Rzeczypospolitej Polskiej jakim jest Krajowa Rada Sądownictwa, poprzez sporządzenie na piśmie i przedstawienie Prezesowi Sądu Okręgowego w W. oświadczenia o odmowie wykonywania czynności orzeczniczych w jednym składzie Sądu razem z sędzią X.Y.1 w oparciu tylko o kwestionowanie istnienia stosunku służbowego sędziego X.Y.1 skuteczności jego powołania i umocowania konstytucyjnego organu Rzeczypospolitej Polskiej jakim jest Krajowa Rada Sądownictwa, działając w ten sposób na szkodę interesu publicznego w postaci prawidłowego funkcjonowania wymiaru sprawiedliwości, wyczerpując również znamiona umyślnego przestępstwa ściganego z oskarżenia publicznego z art. 231 § 1 k.k., to jest o czyn z art. 107 § 1 pkt 3 ustawy z 27 lipca 2001 r. Prawo o ustroju sądów powszechnych.

W uzasadnieniu wniosku o rozpoznanie sprawy dyscyplinarnej Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego Sędziów Sądów Powszechnych podał, że obwiniony sędzia, będący przecież funkcjonariuszem publicznym, popełniając zarzucone mu przewinienie dyscyplinarne, przekroczył swoje konstytucyjne i ustawowe uprawnienia, działając w ten sposób na szkodę interesu publicznego wyrażającego się prawidłowym funkcjonowaniu wymiaru sprawiedliwości. Zdaniem Zastępcy

Rzecznika, obwiniony sędzia uznał arbitralnie, wbrew obowiązującemu porządkowi prawnemu, że sędzia Sądu Okręgowego w W. S. Z. nie może sprawować władzy jurysdykcyjnej i przez to nie wchodzi skutecznie w skład organu jakim jest Sąd, zakwestionował bowiem też umocowanie Krajowej Rady Sądownictwa. Wskazał, że w konsekwencji jego działań, obwiniony sędzia doprowadził do tego, że Sąd Okręgowy w W. nie rozpoznał sprawy o sygn. akt [...], tylko w oparciu o wyżej wskazane przyczyny. Zdaniem Zastępcy Rzecznika, takie zachowanie sędziów, jako nie tylko pozbawione jakiejkolwiek podstawy prawnej, ale też prowadzące do anarchii, nie mogą być akceptowane (wniosek o rozpoznanie sprawy dyscyplinarnej – k. 82-85v, 95-98v).

Dekretem Ministra Sprawiedliwości Adama Bodnara z dnia 15 lutego 2024 r. sędzia Sądu Okręgowego w S. G. K. został powołany na stanowisko Rzecznika Dyscyplinarnego Ministra Sprawiedliwości do prowadzenia m.in. przedmiotowej sprawy (dekret Ministra Sprawiedliwości – k. 161-164v).

Postanowieniem z dnia 16 lutego 2024 r., sygn. akt [...], Rzecznik Dyscyplinarny Ministra Sprawiedliwości sędzia Sądu Okręgowego w S. G. K., na podstawie art. 112b § 1 zd. *in fine* i § 3 u.s.p., postanowił wstąpić do toczącego się postępowania dyscyplinarnego, w której Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego Sędziów Sądów Powszechnych Michał Lasota złożył w dniu 20 lutego 2022 r. wniosek o rozpoznanie sprawy dyscyplinarnej, wcześniej zarejestrowanej pod sygnaturą [...]. Wstąpienie do postępowania, zgodnie z art. 112b § 1 zd. *in fine* u.s.p., wyłącza innego rzecznika od podejmowania czynności w sprawie (postanowienie – k. 165).

Pismem procesowym z dnia 8 marca 2024 r. Rzecznik Dyscyplinarny Ministra Sprawiedliwości, na podstawie art. 14 § 2 k.p.k. w zw. z art. 128 u.s.p. oświadczył, że cofa wniosek o rozpoznanie sprawy dyscyplinarnej z dnia 20 lutego 2022 r., dot. sędziego X.Y., jednocześnie wnosząc o umorzenie postępowania z uwagi na brak skargi uprawnionego oskarżyciela w myśl art. 17 § 1 pkt 9 k.p.k. w zw. z art. 128 u.s.p. (oświadczenie – k. 171-174).

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Warunkiem prowadzenia przed sądem dyscyplinarnym postępowania dyscyplinarnego wobec sędziego o przewinienie dyscyplinarne jest istnienie skargi zasadniczej pochodzącej od uprawnionego oskarżyciela (art. 14 § 1 k.p.k. w zw. z art. 128 u.s.p., art. 114 u.s.p., art. 117 u.s.p.). W postępowaniu dyscyplinarnym funkcję takiego żądania pełni wniosek o rozpoznanie sprawy dyscyplinarnej (art. 114 § 8 u.s.p.) Wniosek o rozpoznanie sprawy dyscyplinarnej wyznacza ramy orzekania przez sąd dyscyplinarny co do konkretnego czynu (czynów) objętego tym postępowaniem. Wszczęcie postępowania przez sąd dyscyplinarny bez wniosku o rozpoznanie sprawy dyscyplinarnej jest niedopuszczalne, zaś w razie wszczęcia podlega ono umorzeniu na podstawie art. 17 § 1 pkt 9 k.p.k. w zw. z art. 128 u.s.p.

Z kolei w myśl art. 14 § 2 k.p.k., który to przepis ma, z mocy art. 128 u.s.p., zastosowanie w postępowaniu dyscyplinarnym sędziów, oskarżyciel publiczny może cofnąć akt oskarżenia do czasu rozpoczęcia przewodu sądowego na pierwszej rozprawie głównej. W toku przewodu sądowego przed sądem pierwszej instancji cofnięcie aktu oskarżenia jest dopuszczalne jedynie za zgodą oskarżonego. Ponowne wniesienie aktu oskarżenia przeciwko tej samej osobie o ten sam czyn jest niedopuszczalne. Cofnięcie aktu oskarżenia oznacza brak skargi uprawnionego oskarżyciela, co powoduje wystąpienie przeszkody procesowej, o jakiej mowa w art. 17 § 1 pkt 9 k.p.k., i w konsekwencji umorzenie postępowania.

W realiach niniejszej sprawy, G. K. – sędzia Sądu Okręgowego w S. powołany przez Ministra Sprawiedliwości na Rzecznika Dyscyplinarnego Ministra Sprawiedliwości do prowadzenia niniejszej sprawy dyscyplinarnej, skutecznie cofnął wniosek Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego Sędziów Sądów Powszechnych z dnia 20 lutego 2022 r., sygn. akt [...], o rozpoznanie sprawy dyscyplinarnej, w którym zarzucono X.Y. - sędziemu Sądu Okręgowego w K., popełnienie przewinienia dyscyplinarnego z art. 107 § 1 pkt 3 u.s.p.

W tym stanie rzeczy, postępowanie należało umorzyć z uwagi na zaistnienie negatywnej przesłanki procesowej określonej w art. 17 § 1 pkt 9 k.p.k., która wyklucza kontynuowanie procedowania w przedmiocie wniosku o rozpoznanie sprawy dyscyplinarnej sędziego Sądu Okręgowego w W. X.Y. obwinionego o dwa przewinienia dyscyplinarne z art. 107 § 1 pkt 3 u.s.p. O kosztach postępowania dyscyplinarnego orzeczono na podstawie art. 133 u.s.p.

Z powyższych względów, Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji.

[M. T.]

[ał]